

STANDARDY OCHRONY DZIECI

w Duszpasterstwie Młodzieży Sióstr Świętego Józefa

z siedzibą: ul. B. Prusa 28/IIB, 50-319 Wrocław

Spis treści:

Strona tytułowa.....	1
Spis treści.....	2
Preambuła.....	3
Podstawy prawne Standardów.....	4
Objaśnienie terminów.....	5
ROZDZIAŁ I: Stworzenie bezpiecznego środowiska.....	8
ROZDZIAŁ II: Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów, osób konsekrowanych, świeckich współpracujących w Duszpasterstwie Młodzieży Sióstr Świętego Józefa.....	9
ROZDZIAŁ III: Zasady chroniące bezpieczeństwo dzieci.....	11
ROZDZIAŁ IV: Procedury postępowania w sytuacji niewłaściwego zachowania oraz podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia dziecka.....	15
ROZDZIAŁ V: Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym.....	20
ROZDZIAŁ VI: Zarządzanie i praca z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne.....	23
ROZDZIAŁ VII: Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji.....	25
ROZDZIAŁ VIII: Postanowienia końcowe.....	26
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW.....	27

Preambuła

Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska w trosce o godność każdego człowieka i jego dobro duchowe, psychiczne i fizyczne zabiega o budowanie bezpiecznych środowisk wszędzie tam gdzie przebywają dzieci, młodzież i bezradni dorośli. Naśladując Ojca Założyciela św. ks. Zygmunta Gorazdowskiego, który poświęcił swe życie w bezinteresownej i wielkodusznej służbie bliźnim od najmłodszych po najstarszych potrzebujących, Siostry od lat budując system prewencyjny chroniący małoletnich i bezradnych wobec różnych niebezpieczeństw, od wszelkiego zła moralnego i przemocy.

Niniejszy dokument *Standardy ochrony dzieci* został opracowany i wprowadzony w życie dla **Duszpasterstwa Młodzieży Sióstr Świętego Józefa** podlegającemu Zgromadzeniu Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska. Określa on normy i zasady sprzyjające budowaniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego dzieciom, monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń oraz procedury interwencji w sytuacji podejrzenia o krzywdzenie dziecka. Opiera się na aktualnym ustawodawstwie prawa państwowego szczególnie na Ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1606) oraz przepisach prawa kościelnego obejmując troską nie tylko małoletnich ale również bezradnych dorosłych na mocy dokumentu motu proprio papieża Franciszka „Vos estis lux mundi” z dnia 25 marca 2023 r.

Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska wdrażając standardy ochrony dzieci przed przemocą wpisuje się w realizację misji powierzonej mu przez Pana, aby nie zginęło żadne z tych najmniejszych (por. Mt 18,14). W oparciu o tę ewangeliczną misję uznaje, że dobro każdego człowieka jest najważniejsze. Siostry przyjmują nie tylko ustawową, lecz przede wszystkim moralną odpowiedzialność za ochronę i promowanie dobra wszystkich dzieci oraz zobowiązują się dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane. Siostrom bardzo zależy, by wszyscy, którzy pogłębiają swoją wiarę w duszpasterstwie i tam się duchowo formują, spędzają czas, nawiązują relacje, czuli się w tych miejscach bezpiecznie. Niedopuszczalne jest bowiem stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Wszyscy są więc zobowiązani do uczenia się rozpoznawania tych, którzy potrzebują pomocy i wsparcia oraz bezzwłocznego podejmowania działań w przypadku podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża lub dzieje się krzywda.

Odpowiedzialną za wdrażanie w życie niniejszych standardów ochrony przed przemocą jest prowincjalna referentka ds. powołań. Standardy ochrony są dostępne w siedzibie Duszpasterstwa Młodzieży Sióstr Świętego Józefa i podane do publicznej wiadomości.

Podstawy prawne Standardów:

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 1606).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 560).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) -art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
- Dekret ogólny w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Kościele katolickim wydany przez Konferencję Episkopatu Polski, w dniu 13 marca 2018 r.
- List apostolski "Motu Proprio" "Vos estis lux mundi" Papież Franciszek, Rzym 25 marca 2023 r.

Objaśnienie terminów:

siostra – osoba konsekrowana, która poświęciła swe życie na wyłączną służbę Bogu żyjąc radami ewangelicznymi czyli ślubem czystości, ubóstwa i posłuszeństwa

referentka powołaniowa – siostra odpowiedzialna za organizację i prowadzenie referatu ds. powołań czyli Duszpasterstwa Młodzieży Sióstr Świętego Józefa

referat ds. powołań-Duszpasterstwa Młodzieży Sióstr Świętego Józefa - duszpasterstwo podlegające jednostce administracyjnej: Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska, dalej zwane: referat lub Duszpasterstwo

duszpasterstwo – zorganizowana działalność społeczna, w której jedna osoba lub grupa osób jest odpowiedzialna za dobro wspólnoty wyznaniowej - grupy gromadzącej dzieci, młodzież i dorosłych. Obejmuje: celebrowanie liturgii, zapewnienie porad i wsparcia duchowego, edukację, opiekę medyczną, pomoc w potrzebie, organizację spotkań formacyjno-wypoczynkowych na miejscu i na wyjeździe, rekolekcji, festiwali, pielgrzymek pieszych i autokarowych i wszelkich innych form spotkań mających na celu wszechstronny rozwój człowieka a szczególnie życia duchowego i umocnienie wiary

prowincja – jednostka administracyjna: Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska

przełożona prowincjalna – osoba będąca przełożoną jednostki administracyjnej jaką jest Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska

delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży – osoba wyznaczona przez Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska do prewencji i przyjmowania zgłoszeń od osób skrzywdzonych przez członkinie Zgromadzenia, bądź skrzywdzonych korzystających ze wsparcia instytucji prowadzonych przez Zgromadzenie

ksiądz/kapłan – osoba duchowna posiadająca święcenia kapłańskie, która spełnia w imieniu wspólnoty religijnej funkcje kultowe i rytualne

osoba świecka – osoba niebędąca osobą duchowną

wolontariusz – osoba która dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w pracę na rzecz osób, organizacji pozarządowych, a także rozmaitych instytucji działających w różnych obszarach społecznych

organizator wyjazdu – osoba/podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci

dziecko – każda osoba poniżej 18 roku życia, w niniejszym dokumencie obejmujące również osoby dorosłe bezradne określające każdą osobę chorą z ułomnościami fizycznymi lub umysłowymi albo pozbawioną wolności osobistej, która faktycznie, nawet sporadycznie, ogranicza jej zdolność rozumienia lub chcenia, czy też w inny sposób przeciwstawienia się agresji

dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko oraz wizerunek

opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic albo opiekun, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy

zgoda opiekuna – zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę rodziców)

osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – osoba wyznaczona przez przełożoną prowincjalną sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci

osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie interwencji – osoba wyznaczona przez przełożoną prowincjalną, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy i podejmująca interwencje w sytuacji podejrzenia o wyrządzenie krzywdy małoletniemu lub osobie bezradnej

przemoc wobec dzieci / krzywdzenie dzieci – wszelkie jednorazowe lub powtarzające się formy złego traktowania fizycznego i/lub emocjonalnego, wykorzystywania seksualnego, zaniedbania lub niedbałego traktowania, wyzysku komercyjnego lub innego, skutkujące rzeczywistą lub potencjalną szkodą dla zdrowia, przetrwania, rozwoju lub godności dziecka w kontekście relacji odpowiedzialności, zaufania lub siły. Może przybierać różne formy: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna/emocjonalna, zaniedbanie, narażenie na przemoc w rodzinie, wykorzystywanie seksualne, przemoc rówieśnicza, cyber przemoc. W kontekście Kościoła katolickiego za dodatkowy podtyp przemocy uznaje się także przemoc duchową

przemoc fizyczna to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone; krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę

przemoc psychiczna i emocjonalna - to niefizyczna, szkodliwa interakcja wobec dziecka, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i jego granic psychicznych. Przemoc emocjonalna zachodzi, gdy dana osoba jest poddawana zachowaniom lub działaniom mającym na celu jej kontrolowanie, z zamiarem wyrządzenia jej krzywdy emocjonalnej lub strachu, poprzez manipulację, izolację lub zastraszanie

przemoc duchowa – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby poszkodowanej, zwłaszcza gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele

zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych/psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi

w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka

narażenie na przemoc w rodzinie – forma psychicznego znęcania się nad dzieckiem, w której dziecko jest obecne – słyszy lub widzi – gdy inny członek rodziny doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej albo widzi szkody wyrządzone osobom lub mieniu w wyniku agresywnego zachowania członka rodziny

przemoc seksualna/wykorzystanie seksualne – podjęcie jakichkolwiek działań wciągających dziecko w sferę aktywności seksualnej, nieadekwatnej do jego etapu rozwojowego, której ono nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i która narusza normy prawne i społeczne, celem osiągnięcia jakiegokolwiek doznania lub satysfakcji seksualnej. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Obejmuje zachowania z kontaktem fizycznym (w tym penetracyjne) oraz bez kontaktu fizycznego, może wtedy przybrać formę seksualizacji, robienia zdjęć lub filmów wideo przedstawiających dzieci o charakterze jednoznacznie seksualnym, zmuszania dzieci do oglądania czynności seksualnych lub wzięcia w nich udziału lub zmuszania dzieci do uprawiania seksu lub angażowania się w czynności seksualne z innymi dziećmi lub dorosłymi. Obejmuje również wyzyskiwanie seksualne dzieci, czyli czerpanie zysku np. z pornografii z udziałem dzieci lub prostytucji dziecięcej

przemoc rówieśnicza (agresja rówieśnicza, *bullying*) – działania rówieśników mające, polegające na agresywnym i celowym dręczeniu, nękaniu czy prześladowaniu jednego lub kilku rówieśników w celu wywarcia na nich presji lub zadawania cierpienia. Może ona przybierać różne formy: fizyczna (uderzenia, pobicia, szarpanie, rzucanie przedmiotami); werbalna (wyzwiska, dogadywanie, ośmieszanie, oczernianie, grożenie); elektroniczna (wysyłanie złośliwych i obraźliwych wiadomości, publikowanie ubliżających wpisów w Internecie lub ośmieszających materiałów video); relacyjna (wykluczanie z grupy, ignorowanie, negatywne nastawianie innych); materialna (kradzieże i różne wymuszenia, niszczenie rzeczy osobistych); seksualna – fizyczna i werbalna (wulgarnie określenia płci lub części ciała, niepożądany dotyk intymnych części ciała, seksualne aluzje i gesty, ściąganie komuś części ubrań, uporczywe przyglądanie się, robienie niechcianych zdjęć, obnażanie się, napastowanie i wymuszanie czynności seksualnych)

cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych lub ośmieszających wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (*cyberstalking*), ujawniania tajemnic (*outing*) itp.

procedura „Niebieskiej Karty” – jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doświadczającej przemocy domowej, obejmuje też współpracę przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej

ROZDZIAŁ I: Stworzenie bezpiecznego środowiska

1. Wszystkie osoby zaangażowane w Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa są zobligowane do tego, by tworzyć bezpieczne środowisko w tej wspólnotce duszpasterskiej. Ma ono nie tylko chronić dzieci przed krzywdzeniem, ale także ma być gwarantem rozwoju osobowego i duchowego.

2. Głównym odpowiedzialnymi za tworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w Duszpasterstwie jest referentka powołaniowa mianowana przez Przełożoną prowincjalną do pełnienia posługi w referacie ds. powołań i odpowiedzialności za to dzieło.

3. Osobą odpowiedzialną za standardy ochrony dzieci w Duszpasterstwie Młodzieży Sióstr Świętego Józefa jest referentka powołaniowa. Jej zadaniem jest:

- czuwanie nad wdrożeniem standardów i ich przestrzeganiem;
- organizowanie szkoleń w formie spotkań lub kursów online dla osób współpracujących w duszpasterstwie, teamów, a także wolontariuszy;
- przygotowanie listy miejsc (poradni, duszpasterstw specjalistycznych itp.), w których członkowie duszpasterstwa w przypadku krzywdy mogą uzyskać specjalistyczną pomoc (**Załącznik nr 1**);
- pomoc w przypadku zgłoszenia krzywdy;
- współpraca z delegatem ds. ochrony dzieci i młodzieży w Zgromadzeniu.

4. Standardy ochrony dzieci w Duszpasterstwie są dostępne w formie pisemnej w sali referatu ds. powołań dla wszystkich uczestników spotkań.

ROZDZIAŁ II: Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów, osób konsekrowanych, świeckich współpracujących w Duszpasterstwie Młodzieży Sióstr Świętego Józefa.

1. Obowiązkiem osoby odpowiedzialnej za Duszpasterstwo jest wdrażanie i przestrzeganie standardów ochrony dzieci. Ona też personalnie ponosi odpowiedzialność za ich łamanie.
2. O każdej osobie zaangażowanej w Duszpasterstwo, która będzie miała kontakt z dziećmi, osoba odpowiedzialna za Duszpasterstwo uzyskuje dane z **Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym** (<https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przestepstw-na-tleseksualnym/>).
3. Każda osoba, która w Duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi, przedkłada odpowiedzialnemu za Duszpasterstwo informację z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 172 oraz z 2022 poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Każda osoba, która w Duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska, przedkłada odpowiedzialnemu za Duszpasterstwo informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
5. Każda osoba, która w Duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi, składa oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich dwudziestu lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestrów karnych tych państw (por. art. 21. 5-6 Ustawy), w których przebywały, lub kartę karną bądź odpowiednie oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej, jeśli w prawie tych państw, takie regulacje nie występują, według wzoru (**Załącznik nr 2**).
6. Każda osoba, która w Duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi, podpisuje oświadczenia o niekaralności za przestępw związane z przemocą i przestępw przeciwko wolności seksualnej w stosunku do dzieci i o nietoczeniu się postępw o czyny przeciwko dzieciom (**Załącznik nr 3**).
7. Każda osoba, która w Duszpasterstwie będzie miała kontakt z dziećmi, musi zostać przeszkolona i zapoznana ze standardami ochrony dzieci w Duszpasterstwie i podpisać stosowny dokument, w którym zobowiązuje się do jego przestrzegania (**Załącznik nr 4**).
8. Brak zgody na podpisanie takiego dokumentu uniemożliwia dopuszczenie tej osoby do pracy z dziećmi w Duszpasterstwie.
9. Wszystkie dokumenty przechowywane są w dokumentacji dotyczącej Duszpasterstwa.

10. Osobą odpowiedzialną w Duszpasterstwie za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia dziecka i odpowiedzialną za interwencje jest referentka powołaniowa. Sposób kontaktu z nią należy umieścić w widocznym miejscu w miejscu spotkań w Duszpasterstwie.

11. Każda osoba pracująca z dziećmi w Duszpasterstwie zobowiązana jest do uczestniczenia w szkoleniach z zakresu prewencji i realizacji standardów ochrony małoletnich.

ROZDZIAŁ III: Zasady chroniące bezpieczeństwo dzieci

1. Zasady chroniące dzieci w kontakcie bezpośrednim zarówno z dorosłymi jak i innymi dziećmi:

- Referentka i osoby z nią współpracujące w Duszpasterstwie traktują dzieci, młodzież i dorosłych bezradnych - wszystkich uczestników spotkań z godnością i szacunkiem budując dobrą i zdrową atmosferę oraz zapewniając poczucie bezpieczeństwa.
- Istotne jest nauczenie się umiejętności stawiania granic (np. wyraźne zaznaczenie, że w Duszpasterstwie nie ma relacji koleżeńskich między Siostrami a wychowankami czy wychowankami a innymi osobami dorosłymi uczestniczącymi w spotkaniu np. kapłanem, zwracanie uwagi na sposób odnoszenia się do osób odpowiedzialnych, do kolegów i koleżanek, wypracowanie sposobów postępowania w sytuacji, kiedy ktoś nagminnie przekracza ustalone zasady).
- Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie Duszpasterstwa organizowane są w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
- Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w godzinach nocnych.
- Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci. W przypadku zorganizowanego dłuższego spotkania formacyjnego dzieci przebywają w wydzielonych do tego celu pomieszczeniach, będąc w stałym kontakcie z osobą odpowiedzialną za spotkanie.
- Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.
- W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
- W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
- Należy zwracać się do wychowanków z szacunkiem, bez stosowania zwrotów poniżających, wulgarnych, nieadekwatnych żartów.

- W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
- Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).
- Należy szanować nietykalność cielesną dziecka. Podczas zajęć sportowych, artystycznych czy w zabawach dopuszcza się kontakt fizyczny mający na celu jedynie prawidłowe poinstruowanie dzieci do ćwiczeń, a także pomoc w przygotowaniu treningu. Kontakt ten nie może powodować dyskomfortu dziecka ani nie może być zagrożeniem dla jego zdrowia czy życia. Dziecko może w każdej chwili odmówić kontaktu i wyrazić swoją dezaprobatę. W przypadku zajęć sportowych instruktor/trener w sytuacjach wymagających interwencji, po wcześniejszym zasygnalizowaniu, ma prawo wejść do szatni dzieci w celu zapewnienia im bezpieczeństwa (konflikt/agresja pomiędzy dziećmi w szatni).
- Należy unikać bliskiego kontaktu fizycznego podczas spotkań i zabaw, który może przybierać formę np. łaskotania, obejmowania, w tym obejmowania nogami, pozwalania na skakanie po sobie oraz kontaktów fizycznych, w których wykorzystywana jest siła fizyczna (zapasy, siłowanie się itp.). Bezwzględnie zakazane jest niewłaściwe dotykanie.
- Niedopuszczalne są wszelkie formy okazywania niechcianej czułości (wszelkie formy dotyku, o których wiemy, że dany wychowanek ich nie akceptuje, uściski, dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych, przytulanie, obejmowanie, klepanie, całowanie, łaskotanie, masowanie, sadzanie na kolanach, kładzenie się lub spanie obok dziecka, gry i zabawy, w których dochodzi do powyżej wskazanych niewłaściwych zachowań, stosowanie kar cielesnych).
- Należy szanować prawo do prywatności (np. w łazienkach, toaletach) przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa. Nikt nie ma prawa naruszać strefy intymnej dzieci (fizycznie, werbalnie, bezpośrednio czy za pośrednictwem komunikatorów internetowych). W sytuacjach wymagających pomocy dzieciom i osobom bezradnym w czynnościach pielęgnacyjnych i higienicznych należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny. Udzielając wsparcia, należy to czynić w taki sposób, by nie skutkowało to dyskomfortem, upokorzeniem czy wyśmiewaniem przez inne osoby.

- Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych. Wyjątkiem jest sytuacja pilna, związana z transportem do lekarza.
- Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym odbywają się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), dbamy o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.
- Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy duchowej dzieci i osób bezradnych wymaga natychmiastowej reakcji ze strony osób zaangażowanych w Duszpasterstwo.

2. Zasady ochrony dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów społecznościowych.

- 1) W Duszpasterstwie, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, wdrażane są środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
- 2) Należy dopilnować, by dostępne w Duszpasterstwie sieci wi-fi były właściwie zabezpieczone przed dostępem do niedozwolonych i szkodliwych treści. Kontrolę zabezpieczeń i aktualizację oprogramowania należy przeprowadzać regularnie.
- 3) Należy ustalić z wychowankami zasady posługiwania się urządzeniami mobilnymi podczas spotkań w Duszpasterstwie i poza nim, uczulić ich na cyberprzemoc, a także na to, że w przestrzeni wirtualnej nie są anonimowi, a za swoje zachowania mogą ponosić odpowiedzialność karną.
- 4) Niedozwolone jest umieszczanie w mediach społecznościowych zdjęć/filmików przez dzieci uczestniczące w spotkaniach w Duszpasterstwie, na których znajdują się inni uczestnicy tych spotkań, bez wyraźnej ich zgody i ich opiekunów prawnych.
- 5) Dla zachowania bezpieczeństwa w korzystaniu z urządzeń elektronicznych, mediów społecznościowych i komunikatorów zaleca się używanie oficjalnych adresów mailowych i oficjalnych profili Duszpasterstwa w mediach społecznościowych. Należy także określić porę, do której taki kontakt między osobą posługującą w Duszpasterstwie a uczestnikami spotkań może się odbywać.
- 6) Z każdej sytuacji krzywdzenia dziecka w cyberprzestrzeni bądź kontaktu ze szkodliwymi treściami sporządza się notatkę i zabezpiecza materiały dokumentujące sytuację. Przechowuje

się je w taki sposób, aby chronić prawo do prywatności osoby skrzywdzonej i innych osób biorących udział w zdarzeniu. Nie powinno się przysyłać materiałów wrażliwych bądź naruszających intymność osób drogą mailową, lecz zapisać na zabezpieczonym nośniku udanych przechowywanym w bezpiecznym miejscu. Dowody wskazujące na naruszenie prawa przekazuje się niezwłocznie policji. Referentka powołaniowa powiadamia rodziców/opiekunów prawnych dziecka skrzywdzonego bądź mającego kontakt z treściami szkodliwymi. W przypadku, gdy sprawcą jest dziecko, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powiadamia jego rodziców/opiekunów prawnych oraz inicjuje odpowiednie działania wychowawcze i dyscyplinujące.

3. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów

- 1) W organizowaniu spotkań obowiązuje zasada pełnej transparentności.
- 2) Na wyjazdy grupowe organizowane przez Duszpasterstwo należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych małoletnich, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji. Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.
- 3) Podczas wyjazdów opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli jest to grupa koedukacyjna, należy zadbać o osobne pomieszczenia do spania, a także o obecność opiekunów różnej płci. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

4. Zasady ochrony dotyczące ochrony danych osobowych i wizerunku.

- 1) W Duszpasterstwie przestrzega się zasad ochrony danych osobowych i zapewnia ochronę wizerunku.
- 2) Nie podpisuje się żadnych zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska. W przypadku dzieci zgodę na wykorzystywanie ich wizerunku w mediach społecznościowych, na stronie internetowej Duszpasterstwa muszą wyrazić rodzice/prawni opiekunowie.
- 3) Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, bez wyraźnego oznakowania (opisu) identyfikującego konkretne dziecko, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
- 4) Referentka powołaniowa w kontakcie z przedstawicielami mediów nie udziela żadnych informacji o dzieciach uczestniczących w spotkaniach w Duszpasterstwie.

ROZDZIAŁ IV: Procedury postępowania w sytuacji niewłaściwego zachowania oraz podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia dziecka

1. Zasady postępowania w sytuacji niewłaściwego zachowania.

1) W przypadku niewłaściwych zachowań należy z osobą oskarżaną – siostra, kapłan, osoba świecka czy rówieśnik - o ich stosowanie odbyć rozmowę, upewnić się co do ich faktycznego wystąpienia, wysłuchać jej zdania, a jeśli oskarżenie okaże się prawdziwe, wyjaśnić jej niestosowność zachowań i zobowiązać ją do respektowania zasad obowiązujących w Duszpasterstwie. Gdyby niewłaściwe zachowania z jej strony się powtarzały, a wychowankowie dalej je zgłaszali, należy zrezygnować ze współpracy z taką osobą dla dobra dzieci.

2) Jeśli w sposób niewłaściwy zachowuje się duszpasterz- kapłan lub siostra, sprawę należy zgłosić ich przełożonym.

3) Jeśli do niewłaściwych zachowań dochodzi ze strony rówieśnika, należy przede wszystkim zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować je od osoby krzywdzącej. Z osobą krzywdzącą należy odbyć stosowną rozmowę, wyjaśnić jej niewłaściwe zachowanie i zobowiązać do przestrzegania zasad obowiązujących w duszpasterstwie. Warto także (jeśli jest taka możliwość) skontaktować się z rodzicami krzywdzonego dziecka i wyjaśnić sytuację. W razie braku poprawy, jeśli niewłaściwe zachowanie ma miejsce np. w miejscu spotkań Duszpasterstwa, na wyjeździe, na festiwalu młodzieżowym czy innych tego typu wydarzeniach religijnych, dla dobra innych uczestników należy usunąć taką osobę z wydarzenia (kwestia transportu do domu leży w gestii organizatorów lub rodziców).

2. Zasady postępowania w sytuacji podejrzenia lub zgłoszenia krzywdzenia dziecka

1) Każda osoba dorosła dopuszczona do działalności z dziećmi w Duszpasterstwie (siostra, ksiądz, osoba świecka, wolontariusz itp.) jest odpowiedzialna za realizację standardów ochrony dzieci, udzielenie pomocy dziecku i zainicjowanie interwencji w przypadku zgłoszenia, wykrycia bądź podejrzenia krzywdzenia dziecka zgłaszając sytuację osobie odpowiedzialnej za interwencje w Duszpasterstwie - referentce ds. powołań lub w sytuacji braku takiej możliwości podejmując działania zgodne z przepisami prawa.

2) Podstawowe zasady interwencji w Duszpasterstwie:

- Informacja o doświadczeniu przemocy, w tym o wykorzystaniu seksualnym wychowanka lub o prawdopodobieństwie zajścia takiego zdarzenia, może dotyczyć wydarzeń przeszłych lub bieżących. W obu przypadkach należy reagować niezwłocznie. Do ujawniania często dochodzi na przykład podczas wyjazdów rekolekcyjnych, kiedy osoba skrzywdzona jest daleko od krzywdziciela.
- Zgłoszenie lub nabranie podejrzenia o krzywdzie może pochodzić z różnych źródeł: od osoby krzywdzonej, od innej osoby, która dowiedziała się o krzywdzie, bądź

z obserwacji (ktoś ujawnia symptomy wykorzystania, ale nie potrafi zrozumiale wyjaśnić, co się wydarzyło).

- Natychmiast należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka skrzywdzonego od osoby podejrzanej o krzywdzenie, udzielić pomocy przedmedycznej i wezwać pogotowie ratunkowe - o ile zachodzi taka konieczność oraz zawiadomić policję
- Osobą krzywdzącą może być osoba związana z Duszpasterstwem: siostra, ksiądz, osoby świeckie, ale także osoby niezaangażowane (osoby bliskie, członkowie rodziny, osoby trzecie). Należy natychmiast odsunąć osobę podejrzaną o krzywdzenie od wykonywanych czynności do zakończenia postępowania.
- Jeśli krzywda nosi znamiona przestępstwa w rozumieniu prawa kościelnego, referentka powołaniowa powiadamia zakonnego delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży.
- Krzywda może zostać zgłoszona dowolnej osobie w Duszpasterstwie, do której dziecko ma zaufanie.
- Osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnej krzywdy wychowanka Duszpasterstwa, powinna go z uwagą wysłuchać – nie jest ona jednak upoważniona do wydawania decyzji i osądów. Do osoby tej nie należy również rozstrzyganie, czy podejrzenia lub oskarżenia są zasadne. To jest zadanie odpowiednich organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana.
- Jeśli osobą krzywdzącą jest inne dziecko należy je odseparować od dziecka krzywdzonego, przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanymi w przemoc, równoległe powiadomić policję/prokuraturę wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.
- Jeśli osobą krzywdzącą jest rodzic/opiekun prawny dziecka należy zawiadomić policję o możliwości popełnienia przestępstwa/przemocy domowej i rozpocząć procedurę „Niebieska Karta”
- Z każdej takiej rozmowy należy bezwzględnie sporządzić notatkę.
- W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania.

3) Przepisy prawa dotyczące ochrony dzieci które podlegają penalizacji:

- Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.
- Dziecko, które nie ukończyło 15. roku życia, nie ma zdolności prawnej do wyrażenia zgody na aktywność seksualną. Obcowanie seksualne z taką osobą i inne czynności seksualne, a nawet namawianie do nich są zakazane, niezależnie od tego, czy dziecko było zmuszane, czy dobrowolnie się na tę czynność zgodziło (zob. art. 200 Kodeksu karnego). Każda osoba, która uzyskała wiarygodną informację o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na wykorzystaniu seksualnym dziecka poniżej 15. roku życia, ma obowiązek zawiadomienia organów ścigania – niewypełnienie tego

obowiązku zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3 (zob. art. 240 Kodeksu karnego).

- Polskie prawo chroni przed przestępstwami w sferze seksualnej również osoby powyżej 15. roku życia. Zakazane jest doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej, stosując przemoc, groźbę lub podstęp (zob. art. 197 Kodeksu karnego). Karane jest także doprowadzenie do obcowania płciowego lub innej czynności seksualnej poprzez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia innej osoby (zob. art. 199 Kodeksu karnego). Ponadto surowo karane jest także wykorzystanie bezradności, upośledzenia umysłowego lub choroby psychicznej w celu doprowadzenia do czynności seksualnych (zob. art. 198 Kodeksu karnego).
- Wychowankowie Duszpasterstwa mogą doświadczać wykorzystania seksualnego nie tylko ze strony osób dorosłych, ale także rówieśników, w tym innych wychowanków Duszpasterstwa. Sprawca czynu zabronionego będącego przestępstwem podlega, co do zasady, pełnej odpowiedzialności po ukończeniu 17. roku życia, natomiast przed ukończeniem 17 lat odpowiada według zasad określonych w Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich.

4) Zasady prowadzenia rozmowy z osobą zgłaszającą krzywdę

a) Pozyskanie wiedzy o doświadczanych formach przemocy przez wychowanka, w tym przemocy seksualnej, lub ich prawdopodobieństwie często ma miejsce w czasie rozmowy z osobą zgłaszającą. Jeśli swoją krzywdę wychowanek ujawni w trakcie spowiedzi, wówczas spowiednika-kapłana obowiązuje tajemnica. Pozyskawszy jednak taką wiedzę, powinien on zrobić wszystko, by nakłonić penitenta do tego, by o swojej krzywdzie powiedział także poza forum spowiedzi. Wówczas kapłan będzie w stanie wdrożyć odpowiednie procedury przyjęte w Duszpasterstwie.

b) Jeśli do rozmowy dochodzi poza spowiedzią, należy:

- traktować osobę zgłaszającą z empatią i szacunkiem. Nie wolno bagatelizować zgłoszenia ani okazywać lekceważenia osobie zgłaszającej;
- zachować spokój i starać się nie okazywać przerażenia lub silnego wzburzenia emocjonalnego w reakcji na słowa osoby zgłaszającej;
- słuchać aktywnie, utrzymując naturalny kontakt wzrokowy oraz wyrażając zrozumienie i wsparcie;
- zapewnić poczucie bezpieczeństwa, wesprzeć emocjonalnie i udzielić potrzebnej pomocy;
- nie okazywać wątpliwości co do wiarygodności osoby zgłaszającej lub jej wypowiedzi;
- dopytywać tylko w celu uściślenia przekazu oraz zdobycia niezbędnych informacji do zgłoszenia podejrzenia wykorzystania seksualnego;

- skoncentrować się na ustaleniu faktów i okoliczności. Jeśli rozmowa przeprowadzana jest z osobą pokrzywdzoną, należy jej wysłuchać, zapamiętać i zapisać jej słowa i ograniczyć się do zadawania jedynie koniecznych pytań. Trzeba upewnić się, czy sprawa została wcześniej zgłoszona do organów państwowych lub kościelnych. Należy powstrzymać się od wypowiedzania własnej oceny i interpretacji zdarzenia oraz opinii na temat domniemanego sprawcy;
- zapewnić osobę przekazującą informację, że zostanie zrobione wszystko, co możliwe, aby pomóc osobie skrzywdzonej;
- sprawdzić, czy bezpieczeństwo osoby skrzywdzonej nie jest zagrożone – jeśli tak, trzeba działać natychmiast, poinformować rodziców dziecka (jeśli osobą krzywdzącą jest rodzic, należy poinformować rodzica/opiekuna niekrzywdzącego) i odpowiednie organy państwowe i kościelne;
- wyjaśnić, że informacje o krzywdzie muszą zostać przekazane innym osobom, a zwłaszcza rodzicom, oraz zaznaczyć, że w określonych przypadkach wykorzystania seksualnego (zob. art. 240 Kodeksu karnego) istnieje obowiązek niezwłocznego poinformowania organów ścigania;
- nie wolno składać żadnych obietnic, które nie będą mogły być dotrzymane, szczególnie w kwestii poufności (np. „obietuję nikomu o tym nie powiedzieć”);
- poinformować, co dalej będzie się działo ze zgłoszeniem (komu zostaną przekazane informacje), i jednocześnie zapewnić o poufności prowadzonych przez duszpasterstwo działań oraz o tym, że osoby niezaangażowane we wsparcie osoby pokrzywdzonej nie mają dostępu do informacji o krzywdzie;
- nie wolno ujawniać szczegółów rozmowy osobom niezaangażowanym we wsparcie osoby pokrzywdzonej, a zwłaszcza osobie, która została wskazana jako sprawca przemocy;
- natychmiast po przeprowadzeniu rozmowy należy sporządzić notatkę z przebiegu rozmowy. Jeśli nie utrudni to empatycznej komunikacji z rozmówcą, można rozważyć robienie notatek w trakcie rozmowy. Ważne jest, aby zadbać o zachowanie wierności przekazu osoby informującej o zdarzeniu, uwzględniając charakterystyczne wyrażenia i słownictwo, a także zachowania niewerbalne.

5) Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy jest dokumentowana. Osoba bezpośrednio zaangażowana w interwencję jest zobowiązana do sporządzenia notatki służbowej w dwóch egzemplarzach z przebiegu interwencji (**Załącznik 5**). Jeden egzemplarz przechowuje w dokumentacji Duszpasterstwa referentka ds. powołań. Drugi egzemplarz przekazuje do organu prowadzącego Duszpasterstwo- Przełożonej prowincjalnej Zgromadzenia Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska. Notatką taką posługuje się w działaniach interwencyjnych (np. przy zgłoszeniu do prokuratury). Wszelkie notatki muszą być szczególnie chronione, pod żadnym pozorem nie mogą dostać się w ręce niepowołanych osób, ponieważ zawierają dane wrażliwe czy dane procesowe. Powinny być przechowywane w bezpiecznym miejscu.

6) Wszystkie osoby zaangażowane w sprawę są zobligowane do zachowania poufności.

RODZIAŁ V: Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

1. Należy objąć wsparciem osobę skrzywdzoną, jej rodzinę oraz inne osoby, które zostały tym zdarzeniem głęboko dotknięte. W Duszpasterstwie wsparciem należy objąć również całą wspólnotę. Jest to często bardzo długi proces, w który mogą być zaangażowane nie tylko osoby z konkretnej grupy, ale także specjaliści (np. psycholog, pedagog). Należy zawsze pamiętać, że w centrum wszystkich działań bezwzględnie powinno być dobro skrzywdzonego dziecka.

2. Proces leczenia zranienia w przypadku krzywdy seksualnej jest długi i skomplikowany. Terapia psychologiczna osoby skrzywdzonej odbywa się poza Duszpasterstwem. Niemniej jednak bardzo istotne jest to, by wspólnota, w której osoba skrzywdzona duchowo się formuje, sprzyjała temu procesowi i stwarzała ku temu odpowiednie warunki.

3. Zgodnie z Wytycznymi KEP osoba skrzywdzona w Duszpasterstwie ma prawo:

- do życzliwego przyjęcia, wysłuchania, traktowania z szacunkiem i godnością;
- do opieki duchowej i psychologicznej (Uwaga! Dziecku, które ukończyło 15. rok życia, pomoc duchowa i psychologiczna powinna być udzielana w ścisłej współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi). Jeśli osoba skrzywdzona ma mniej niż 15 lat, to wszelka pomoc może być jej udzielona wyłącznie za wyraźną zgodą rodziców lub opiekunów prawnych);
- do pomocy medycznej;
- do konsultacji prawnej;
- do zgłoszenia sprawy do organów ścigania;
- do osoby towarzyszącej;
- do ochrony wizerunku i sfery prywatnej, a także do poufności danych osobowych;
- do informacji na temat środków zapobiegawczych podjętych w stosunku do sprawcy;
- nikt nie ma prawa żądać od osoby skrzywdzonej składania przysięgi ani wymagać zachowania milczenia.

4. Pomoc w Duszpasterstwie osobie skrzywdzonej polega na spotkaniach, które pomogą:

- zmniejszyć jej lęk, budować poczucie bezpieczeństwa i zaufania, a poprzez objęcie jej stałą opieką, okazać jej troskę i wzmacniać dobre relacje z dorosłymi;
- stworzyć przestrzeń do jej wysłuchania;
- odciążyć ją z poczucia winy, jeśli ono występuje; uświadamiać, że odpowiedzialność jest wyłącznie po stronie sprawcy;
- pozwalać na odreagowanie negatywnych emocji;
- wspierać ją w budowaniu relacji z rówieśnikami;
- zadbać o takie działania, których celem będzie podnoszenie jej poczucia własnej wartości poprzez szukanie, wzmacnianie i rozwijanie jej dobrych stron.

5. Osoba skrzywdzona, poddana manipulacji czy różnym formom przemocy nosi ranę nie tylko na ciele, ale też na duszy. Wypaczony obraz Boga, podszyta lękiem religijność, bunt,

agresja w stosunku do wspólnoty, ale też do Pana Boga to również skutki doznanej przemocy. W takiej sytuacji niezbędna jest mądra pomoc duszpasterska i opieka duchowa dla skrzywdzonej osoby. Taka pomoc nie może być jednak w żaden sposób narzucana odgórnie. Inicjatywa powinna wyjść każdorazowo od osoby skrzywdzonej. To od niej będzie zależało, czy zechce porozmawiać z księdzem, siostrą zakonną czy osobą świecką. Na jej życzenie takiej pomocy może udzielić m.in. referentka powołaniowa.

6. Referentka powołaniowa odpowiedzialna za Duszpasterstwo powinna mieć kontakty do osób, które w danym środowisku lokalnym mogą służyć fachową pomocą czy wsparciem (należy przygotować listę takich osób czy instytucji i ją aktualizować). Istotne jest stworzenie bazy kontaktów i zaufanych osób, do których można – za zgodą rodziców – kierować młodych na terapię (jeśli wyrażą taką potrzebę).

7. Duszpasterstwo, w którym odbywają się spotkania i formacja, powinno wspierać także rodziców czy rodzeństwo skrzywdzonego dziecka i ustalać z nimi wszystkie podejmowane działania. Pomoc im udzielona nie powinna ograniczać się tylko do jednego spotkania, na którym zostanie przekazana informacja o krzywdzie, jakiej doznało ich dziecko. W tak trudnej sytuacji bliscy osoby skrzywdzonej być może będą potrzebowali dłuższego towarzyszenia, porady i wsparcia, także duchowego. Przy kontakcie z rodzicami należy uwzględnić:

- informowanie o sytuacji wychowanka i doznanej krzywdzie;
- przedstawienie planu wsparcia, które dziecko może uzyskać w ramach Duszpasterstwa;
- wskazanie miejsca uzyskania profesjonalnej pomocy dla wychowanka poza Duszpasterstwem;
- poinformowanie o instytucjach, fundacjach lub osobach, które mogą udzielić wsparcia prawnego;
- zaproponowanie rodzicom wsparcia ze strony psychologa współpracującego z Duszpasterstwem bądź wskazanie miejsca profesjonalnej pomocy poza Duszpasterstwem.

8. W Duszpasterstwie należy pamiętać o osobach, które były świadkami krzywdy lub mają na jej temat informację, czyli o pozostałych członkach wspólnoty oraz ich rodzicach. Wsparcie dla świadków musi być okazywane z delikatnością i w sposób wyważony. Nie może w żaden sposób naruszać dobra skrzywdzonego wychowanka. W przypadku, gdy wiedza na temat krzywdy jest znana w środowisku Duszpasterstwa, należy rozważyć podjęcie następujących działań:

- rozmowa z całą wspólnotą na temat krzywdy i przemocy z poszanowaniem godności osoby skrzywdzonej;
- umożliwienie indywidualnych spotkań z psychologiem dla osób, które takiej rozmowy będą potrzebowały;
- wskazanie instytucji zewnętrznych oraz numerów telefonów, gdzie można uzyskać wsparcie;

- przeprowadzenie spotkania z rodzicami wychowanków, poinformowanie ich o stanie wiedzy na temat zdarzenia, sytuacji prawnej i podejmowanych przez duszpasterstwo działaniach;
- budowanie poczucia wspólnoty poprzez zapewnienie wsparcia oraz gotowość do spotkania i rozmowy z każdą osobą z Duszpasterstwa, która by tego potrzebowała;
- jeśli do krzywdzenia czy ujawnienia krzywdzenia dojdzie na wyjeździe, rekolekcjach, festiwalu młodzieżowym, pomagać lub wskazywać miejsca pomocy może osoba zaufania albo duszpasterz osób skrzywdzonych diecezji, na terenie której spotkanie się odbywa, lub zakonu, jeśli dane wydarzenie organizuje zakon czy zgromadzenie zakonne;
- jeśli krzywda wydarzyła się w Duszpasterstwie albo uczestniczą w nim osoby skrzywdzone albo sprawca jest związany z Duszpasterstwem (ksiądz, siostra, uczestnik), warto co jakiś czas sprawdzić, jakie emocje to zdarzenie wywołuje we wspólnocie wraz z upływem czasu.

ROZDZIAŁ VI: Zarządzanie i praca z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne

1. Osoba, która została wskazana jako winna krzywdy, jest traktowana sprawiedliwie, z poszanowaniem prawa do uczciwego procesu i do domniemania niewinności do czasu udowodnienia winy. W żadnym wypadku nie może być pozbawiona prawa do obrony. Należy jej również ułatwić uzyskanie pomocy psychologicznej i prawnej.

2. Gdy sprawcą jest ksiądz lub osoba konsekrowana:

- Jeśli sprawcą jest duszpasterz, wówczas sprawa powinna zostać zgłoszona odpowiednim instytucjom państwowym i kościelnym
- Jeśli sprawcom jest siostra wówczas sprawa powinna zostać zgłoszona instytucjom państwowym i zakonnym
- Taka osoba po uprawdopodobnieniu zgłoszenia bezwzględnie powinna zostać na wniosek przełożonego odsunięta od pracy w Duszpasterstwie do czasu wyjaśnienia sprawy.
- Gdy oskarżenie okaże się niewiarygodne, a duszpasterz wraca do pracy w Kościele, otrzymuje wsparcie w celu przywrócenia dobrego imienia.
- Z przebiegu każdej rozmowy należy sporządzić stosowną notatkę.

3. Gdy sprawcą jest osoba świecka (np. animator, wolontariusz):

- Jeśli osobą oskarżoną jest osoba świecka, również powinna być traktowana sprawiedliwie z poszanowaniem prawa do uczciwego procesu i do domniemania niewinności do czasu udowodnienia winy.
- Przepięstwo należy zgłosić odpowiednim służbom państwowym i kościelnym.
- Sprawca powinien zostać bezwzględnie odseparowany od grupy.
- Gdy oskarżenie okaże się niewiarygodne, a osoba świecka wraca do pracy w duszpasterstwie, otrzymuje wsparcie w celu przywrócenia jej dobrego imienia.
- Z przebiegu każdej rozmowy sporządza się stosowną notatkę.

4. Gdy sprawcą jest rodzic/opiekun prawny:

- Kiedy sprawcą krzywdzenia okaże się rodzic wychowanka duszpasterstwa, należy niezwłocznie zgłosić tę sprawę do odpowiednich organów państwowych (policja lub prokuratura).
- Warto zaopiekować się emocjami wychowanka. Może towarzyszyć mu poczucie winy, może czuć presję, by odwołać zeznania. Warto, by duszpasterstwo wspierało taką osobę i utwierdzało ją w słuszności jej działań.
- W przypadku osoby pełnoletniej konieczne jest mądre towarzyszenie, zachęcenie do skorzystania z pomocy specjalistów, którzy pomogą jej nazwać krzywdę i dadzą jej wsparcie w samodzielnych decyzjach. Jeśli osoba ma problemy ze znalezieniem mieszkania czy pracy, w ramach duszpasterstwa warto taką osobę wesprzeć także w tych aspektach.
- Z przebiegu każdej rozmowy należy sporządzić stosowną notatkę.

5. Gdy sprawcą jest inne dziecko/rówieśnik:

- Kiedy w ramach Duszpasterstwa okaże się, że osobą krzywdzącą jest inny wychowanek Duszpasterstwa, należy bezwzględnie odseparować go od grupy, by uniemożliwić dalsze krzywdzenie. Jeśli osobą krzywdzącą okaże się dziecko, wówczas należy zgłosić sprawę jego rodzicom.
- Osoby odpowiedzialne za Duszpasterstwo winny skontaktować się z rodzicami sprawcy i osoby skrzywdzonej. Należy objąć ich opieką i zaproponować pomoc w dotarciu do specjalistów.
- Należy się zorientować, czy w ramach Duszpasterstwa nie zostały skrzywdzone także inne osoby.
- W sytuacji przemocy rówieśniczej w ramach Duszpasterstwa należy tę sprawę wyjaśnić, omówić na forum grupy, w razie konieczności zaprosić specjalistę, który odpowie na pytania wychowanków i da im wskazówki, jak chronić się przed taką formą przemocy.
- Należy przeanalizować sytuację, zastanowić się, co zawiodło, określić czynniki ryzyka, wyeliminować je i wyciągnąć wnioski na przyszłość.
- Z przebiegu każdej rozmowy należy sporządzić stosowną notatkę.

ROZDZIAŁ VII: Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji

1. Referentka ds. powołań odpowiedzialna za Duszpasterstwo Młodych Sióstr Świętego Józefa jest osobą przeszkoloną i posiada potrzebną wiedzę o standardach ochrony dzieci i zasadach prewencji. Co najmniej raz w roku korzysta ona wraz z osobami współpracującymi z nią w Duszpasterstwie ze szkoleń w dowolnej formie: stacjonarnej, e-learningowej, webinarów itp. w obszarze m. in.: rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej), rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego), strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej), rozmowy z dzieckiem na temat krzywdy, zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie.

2. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci w Duszpasterstwie aktualizowany jest co dwa lata przez referentkę ds. powołań w konsultacji z osobami współpracującymi z nią w Duszpasterstwie i delegatką ds. ochrony dzieci i młodzieży w Zgromadzeniu. Następnie jest zatwierdzana przez osobę odpowiedzialną w prowincji za prewencję.

ROZDZIAŁ VIII: Postanowienia końcowe.

1. Standardy ochrony dzieci obowiązują od dnia 15 sierpnia 2024 r.
2. Standardy są udostępniane w Duszpasterstwie w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez osoby posługujące w Duszpasterstwie i uczestników spotkań – dzieci, młodzież i dorosłe osoby bezradne: wywieszane na tablicy, udostępnione na stronie internetowej.

Wrocław, 05.08.2024 r.

PRZEŁOŻONA PROWINCJALNA
Lipieta
s. mgr Dorota Lipieta

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik 1 – Wykaz instytucji wspierających ochronę i bezpieczeństwo dzieci

Załącznik 2 – Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Rzeczpospolita Polska

Załącznik 3 – Oświadczenie o niekaralności

Załącznik 4 – Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony dzieci i zobowiązaniu do ich przestrzegania

Załącznik 5 – Notatka służbowa

Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
WYKAZ INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH OCHRONĘ
I BEZPIECZEŃSTWO DZIECI

Załącznik 1

.....
PIECZEĆ JEDNOSTKI

WYKAZ INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH OCHRONĘ
I BEZPIECZEŃSTWO DZIECI

1. Kontakt do osoby/osób odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci

Referentka powołaniowa Prowincji Wrocławskiej

s. Emmanuela Dorota Snopek

ul. B. Prusa 28/IIB, 50-319 Wrocław, tel. 514 699 978

2. Dane teled adresowe instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci oraz mogących udzielić pomocy

Najbliższy szpitalny oddział ratunkowy dla dzieci (SOR)

Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im. Marciniaka

Gen. Augusta Emila Fieldorfa 2, 54-049 Wrocław

tel: 71 306 43 14

Zakład opieki zdrowotnej

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MULTI-MEDYK”

Pl. Św. Macieja 8; 50-244 Wrocław

Tel. 71 322 53 22

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w okolicy

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny

Wrocław, ul. Kamieńskiego 73a, 51-124 Wrocław

Tel. 71 327 05 36

Policja

Komisariat Policji Wrocław – Śródmieście

ul. Grunwaldzka 6, 50-355 Wrocław

Tel. 47 87 143 58

Sąd rejonowy – wydział rodzinny i nieletnich

III Wydział Rodzinny i Nieletnich

pl. Powstańców Śląskich 14, 53-314 Wrocław

pok. 24, piętro II

Tel. 71 74-81-350

Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Strzegomska 6, 53-611 Wrocław

tel. 71 78 22 322

Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
WYKAZ INSTYTUCJI WSPIERAJĄCYCH OCHRONĘ
I BEZPIECZEŃSTWO DZIECI

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna

Poradnia psychologiczno – pedagogiczna nr 2
ul. Jedności Narodowej 117, 50-301 Wrocław
Tel. 71 798 68 29

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ul. Rydygiera 43a, 50 – 248 Wrocław
Tel. 71 78 23 591

Prokuratura Rejonowa

ul. Podwale 27, 50-042 Wrocław
Tel. 71 391 47 00

3. Dane teleadresowe instytucji sprawujących nadzór nad placówką

Organ prowadzący

Przełożona prowincjalna Zgromadzenia Sióstr Świętego Józefa Prowincja Wrocławska
s. Maria Julita Dorota Lipieta, ul. B. Prusa 28/IIB, 50-319 Wrocław; tel. 71 322 83 23
e-mail: sekretariat@cssjwroclaw.pl

Delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej

Ks. mgr lic. Bartłomiej KŁOS
Tel. 71 327-11-10,
e-mail: delegat@archidiecezja.wroc.pl

Diecezjalny Duszpasterz Ds. Pomocy Duchowej Ofiarom Wykorzystywania Seksualnego i ich Rodzinom

Ks. dr Marian KOWALSKI
e-mail: pomocofiarom@archidiecezja.wroc.pl

Rzecznik Praw Dziecka

ul. Chocimska 6, 00-791 Warszawa
Tel. 22 583 66 00
e-mail: rpd@brpd.gov.pl

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę

ul. Mazowiecka 12/25; 00-048 Warszawa
Tel. 22 616 02 68
e-mail: biuro@fdds.pl

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Rzecznik Praw Dziecka: 800 12 12 12

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: 116 111

Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci – Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę: 800 100 100

Załącznik 2

.....
PIECZĘĆ JEDNOSTKI

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie*.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo.....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*.
4. Proszę wpisać państwo/państwa:
.....
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*.
7. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko - czytelny podpis

Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT,
INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA

* niepotrzebne skreślić

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
**OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE NIEKARALNOŚCI
ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ DZIECI**

Załącznik nr 3

.....
PIECZEŃ JEDNOSTKI

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,.....

(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr

oświadczam, że nie byłem(-am) skazany(-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę dziecka i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Oświadczam, że jestem świadomy(-a) konsekwencji złożenia nieprawdziwego oświadczenia.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko - czytelny podpis

Duszpasterstwo Młodzieży Sióstr Świętego Józefa ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
OŚWIADCZENIE ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY DZIECI
PRZED KRZYWDZENIEM I ZOBOWIĄZANIU DO ICH PRZESTRZEGANIA

Załącznik 4

.....
PIECZĘĆ JEDNOSTKI

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że:

1. Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pt. „Standardy ochrony dzieci” obowiązującego w **Duszpasterstwie Młodzieży Sióstr Świętego Józefa** z siedzibą: ul. B. Prusa 28/II/B, 50-319 Wrocław
2. Oświadczam*, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko - czytelny podpis

* dotyczy osób pełnoletnich

** art. 233 k.k. [fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

NOTATKA SŁUŻBOWA

w sprawie zgłoszenia podejrzenia o krzywdzenie dziecka i podjętych działań

Załącznik nr 5

.....
PIECZĘĆ JEDNOSTKI

NOTATKA SŁUŻBOWA

w sprawie zgłoszenia podejrzenia o krzywdzenie dziecka i podjętych działań

1. Data i godzina zgłoszenia	
2. Dane dziecka skrzywdzonego, którego dotyczy zgłoszenie	
3. Dane osoby zgłaszającej (jeśli nie było to dziecko)	
4. Dane osoby podejrzanej o krzywdzenie	
5. Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące	
6. Świadkowie	
7. Rodzaj podjętej interwencji i daty konkretnych działań	
8. Dane organu/placówki/osób/instytucji do których zgłoszono interwencję i z którymi się skontaktowano	

.....
miejsce, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

ZGODA NA PUBLIKACJĘ WIZERUNKU

Ja legitymująca się dowodem osobistym o numerach wyrażam zgodę na nieodpłatne udostępnienie mojego wizerunku na rzecz Zgromadzenia Sióstr Świętego Józefa prowincja Tarnowska w formie wizualnej i audiowizualnej, wykonanego w trakcie spotkań formacyjno-wypoczynkowych organizowanych w Duszpasterstwie Młodych Sióstr Świętego Józefa (miejsowość i termin rekolekcji).

Zgoda obejmuje wykorzystanie, utrwalenie i powielanie, przetwarzanie oraz obróbkę zdjęcia za pośrednictwem dowolnego medium w celu (informacji o rekolekcjach, promocji Zgromadzenia), zgodnym z obowiązującym prawem, włączając w to publikację w gazetach, czasopiśmie, folderach, publikacjach elektronicznych, stronach internetowych.

.....

(miejsowość i data)

.....

(podpis)

ZGODA RODZICÓW (zgoda obowiązkowa)

na udział córki w rekolekcjach organizowanych przez

Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa

.....

(Imię i nazwisko rodzica/ów)

sprawując opiekę rodzicielską nad córką:

.....

data i miejsce urodzenia:

.....

adres zamieszkania:

.....

wyrażam/y zgodę na udział w rekolekcjach w miejscowości:

.....

w dniach:

Jednocześnie zobowiązuję się do zapewnienia jej bezpieczeństwa w drodze na rekolekcje i powrót do domu. Wyrażam zgodę na podejmowanie decyzji związanych z leczeniem, hospitalizacją, zabiegami operacyjnymi w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia mojego dziecka przez opiekunów w czasie trwania rekolekcji.

W razie konieczności można skontaktować się ze mną pod numerem telefonu:

.....

.....

(miejscowość i data)

.....

(podpis rodzica)

ZGODA NA PUBLIKACJĘ WIZERUNKU (zgoda nieobowiązkowa)

Ja (imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego) legitymujący się dowodem osobistym o numerach wyrażam zgodę na nieodpłatne udostępnienie wizerunku mojego dziecka (imię i nazwisko dziecka) na rzecz Zgromadzenia Sióstr Świętego Józefa w formie wizualnej i audiowizualnej, wykonanego w trakcie rekolekcji (miejsce i termin rekolekcji).

Zgoda obejmuje wykorzystanie, utrwalenie i powielanie, przetwarzanie oraz obróbkę zdjęcia za pośrednictwem dowolnego medium w celu (informacji o rekolekcjach, promocji Zgromadzenia), zgodnym z obowiązującym prawem, włączając w to publikację w gazetach, czasopiśmie, folderach, publikacjach elektronicznych, stronach internetowych.

.....

(miejsce i data)

.....

(podpis rodzica)